

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Năm, ngày 07/12/2023

*****

PHÁP SƯ TỊNH KHÔNG GIA NGÔN LỤC

Phần 3 Chương 12

GIẢI ĐÁP PHẬT HỌC NGHI VẤN

BÀI 4: DUYÊN

Phật không nói nhiều về nhân, cũng không nói nhiều về quả mà Ngài nói rất nhiều về duyên. Nếu chúng ta gặp được duyên tốt thì chúng ta sẽ có kết quả tốt, nếu chúng ta không gặp được duyên tốt thì chúng ta làm trong suốt cuộc đời cũng không có kết quả. Có được duyên tốt là điều vô cùng quan trọng. Thí dụ, chúng ta có một hạt cải, nếu chúng ta để hạt cải trong lọ thủy tinh thì nó không thể nảy mầm, nếu chúng ta gieo hạt cải vào đất, hạt cải gặp nước, hơi ẩm đầy đủ thì nó sẽ nảy mầm.

Nếu tôi không gặp được bộ đĩa do Hòa Thượng giảng thì tôi vẫn đang sống trong sự ngông cuồng, ngạo mạn. Chúng ta thường làm được một chút việc thì chúng ta đã cho rằng mình tài giỏi hơn người. Hằng ngày, chúng ta vẫn đang chìm đắm trong sát, đạo, dâm, vọng. Tổ Sư Đại Đức đã nói, chúng ta có quả vị cao hay thấp do chúng ta có duyên không giống nhau, chúng ta có duyên tốt thì chúng ta gặp được Thầy tốt, bạn lành. Chúng ta gặp được Thầy tốt, bạn lành thì công phu tu tập của chúng ta được tăng tấn.

Hòa Thượng nói: ***“Tất cả pháp do duyên sanh. Chúng ta hiểu được chân tướng sự thật này thì chúng ta phải kết thiện duyên, không kết ác duyên với với tất cả chúng sanh và với chư Phật Như Lai”***. Duyên hòa hợp thì sẽ sinh ra hiện tượng. Tất cả các hiện tượng được hình thành do hội tụ đầy đủ nhân duyên. Thí dụ, một con bèo, một con sóng thần chỉ hình thành khi có đầy đủ các yếu tố cần thiết. Duyên còn thì hợp, hết duyên thì tan. Tất cả đều là trùng trùng duyên khởi, trùng trùng duyên tan. Nếu chúng ta không nhận thức được điều này thì chúng ta sẽ luôn cảm thấy cuộc sống đau khổ.

Khi Hòa Thượng mất, có những người khóc rất nhiều nhưng tôi không khóc, từ ngày tôi dịch đĩa, tôi nhìn thấy Hòa Thượng ngày càng già đi, tôi biết rằng ngày này chắc chắn sẽ đến. Không có điều gì tồn tại mãi mãi! Khi chúng ta xem video về sự tan rã của thân tứ đại, chúng ta sẽ nhìn thấy, dù một người rất đẹp nhưng khi họ mất, cơ thể của họ sẽ dần tan rã, giò bọ sẽ tuôn ra từ mắt, tai, mũi, miệng của họ, trong thời gian ngắn cơ thể họ chỉ còn là một bộ xương khô.

Từ lâu, tôi đã rất nỗ lực, nếu phải dừng lại bất cứ lúc nào thì tôi cũng rất hoan hỷ, không có sự tiếc nuối. Chúng ta phải có cái nhìn như vậy để khi vô thường đến chúng ta không sầu khổ. Ngay trong lần chuyển pháp luân đầu tiên, Phật đã nói “**Tứ Diệu Đế**” là: Sinh - Lão - Bệnh - Tử khổ, ái biệt ly khổ, cầu bất đắc khổ, ngũ âm xí thạnh khổ. Không có bất cứ ai có thể thoát khỏi tám thứ khổ này.

Hằng ngày, chúng ta phải quán được, duyên đủ thì hợp, hết duyên thì tan. Chúng ta có được cái nhìn này thì chúng ta sẽ biết trân trọng cuộc sống, chúng ta sẽ dùng thân vô thường để làm những việc cần làm. Chúng ta nhận thức được thân này là vô thường thì chúng ta sẽ không dùng thời gian để “*tự tư tự lợi*”, “*danh vọng lợi dưỡng*”, hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”. Chúng ta sống một cách tùy duyên, chúng ta sẵn sàng làm việc có lợi cho người, với mình thì chúng ta hạn chế đến mức thấp nhất. Chúng ta hạn chế đến mức thấp nhất nhu cầu của bản thân nhưng chúng ta không làm người khác khó chịu. Hòa Thượng đi đến đâu, Ngài cũng mặc rất đẹp, đây là cách Ngài độ chúng sanh. Thuở trước, Hòa Thượng Hư Vân một năm chỉ tắm một lần, quần áo của Ngài cũ rách đây là do thời xưa, đời sống của mọi người đều thiếu thốn. Ngày nay, nếu chúng ta mặc áo vá thì chúng ta sẽ khiến người khác thấy phản cảm.

Hòa Thượng nói: “**Thiện căn, phước đức của chúng ta được chín muồi, được đầy đủ đều là do chữ duyên. Chữ duyên vô cùng quan trọng!**”. Chúng ta muốn có duyên tốt thì tâm chúng ta phải tốt. Tâm chúng ta tốt thì chúng ta sẽ gặp những điều tốt đẹp. Ngày trước, Sư Bà mời tôi xuống Vũng Tàu dạy chữ Hán, khi đó cuộc sống của tôi rất khó khăn, Sư Bà nói không có tiền trả cho tôi nhưng tôi nói: “*Sư Bà yên tâm, có tiền hay không có tiền con cũng dạy y như vậy!*”. Mỗi lần đến giảng, Sư Bà đều đưa cho tôi tiền xăng xe đi lại nhưng tôi không tính đến được mất, lời lỗ. Nhờ nhân duyên này mà tôi đã gặp được thùng đựng các bộ đĩa do Hòa Thượng giảng. Nếu không gặp được nhân duyên này thì tôi không thể có sự chuyển đổi.

Một môi lương duyên phải được xuất phát từ tâm chân thành. Chúng ta có tâm chân thành thì chúng ta sẽ được Phật Bồ Tát, Long Thiên Thiện Thần dẫn dắt đến gặp những thiện duyên. Tổ Sư Ấn Quang đã nói: “**Kiệt thành tự khả chuyển phàm tâm**”. Tâm chân thành của chúng ta đạt đến đỉnh điểm thì chúng ta nhất định sẽ chuyển được tâm phàm phu. Nếu chúng ta chuyển được tâm phàm của mình thì chúng ta không còn tương ưng với chúng sanh lục đạo mà chúng ta tương ưng với chư Phật Bồ Tát. Chúng ta không có được duyên may do tâm chúng ta chưa chân thành.

Trước đây, các bậc tu hành như người thợ vá nồi học trò của Hoà Thượng Đế Nhàn, pháp sư Cụ Hành học trò của Hòa Thượng Hư Vân đều là những người không biết chữ, các Ngài chỉ có một mảng tâm chân thành. Các Ngài đều có duyên may được gặp những vị Thầy dạy mình phương pháp niệm Phật. Trong “**Quán Kinh Sớ**”, Thiệu Đạo Đại Sư nói: “**Chín phẩm vãng sanh là do duyên khác nhau**”. Nếu chúng ta gặp duyên thù thắng thì cho dù thiện căn, phước đức của chúng ta kém một chút thì chúng

ta cũng được bổ túc, ngay đời này chúng ta cũng có thể có thành tựu. Chúng ta muốn có duyên tốt để được gặp Thầy tốt, bạn lành thì chúng ta chỉ cần khởi được tâm chân thành.

Ngày trước, tôi chưa từng biết đến Hòa Thượng, lần đầu tiên tôi nghe đĩa của Ngài, tôi thấy Ngài giảng rất hay, tướng mạo của Ngài đẹp giống như Tổ Sư Khánh Anh của Tổ Đình Phước Hậu. Tổ Sư Khánh Anh lao động lam lũ nên Ngài có vẻ đẹp rần rỏi, Hòa Thượng Tịnh Không có vẻ đẹp thư sinh. Tôi gặp được Hòa Thượng không phải do ai giới thiệu mà do tôi có duyên may gặp được Thầy tốt. Cuộc sống này là trùng trùng duyên khởi, trùng trùng duyên diệt. Tất cả đều là nhân duyên. Thầy trò, vợ chồng, con cái gặp nhau đều là do nhân duyên. Chúng ta phải quán chiếu được rằng duyên hợp rồi duyên sẽ tan. Cho dù là buổi gặp mặt rất vui vẻ thì cuối cùng người nào cũng sẽ về nhà người đó.

Chúng ta phải quán chiếu để thấy rõ rằng, một ngày nào đó chắc chắn vợ hay chồng của mình cũng sẽ mất. Có một người chồng, khi vợ của họ mất thì họ cũng tự tử theo, họ không chấp nhận được sự mất mát, đây là do họ tình chấp quá nặng, họ không có lý tưởng làm những việc lợi ích cho mọi người. Trong dòng sinh tử mênh mông, khi chết hai vợ chồng cũng không thể tiếp tục đi cùng nhau, mỗi người có dẫn nghiệp khác nhau. Nếu chúng ta chưa chấp nhận được việc Cha Mẹ, vợ chồng, con cái mình sẽ mất thì chúng ta phải tập dần bằng cách quán chiếu đến ngày đó.

Đức Phật kể câu chuyện, một người phụ nữ có con bị chết, bà vô cùng đau khổ, bà đưa con đến nhờ Phật cứu sống. Phật nói, bà muốn cứu người con thì bà phải tìm được một nắm tro bếp từ một gia đình mà chưa từng có người mất. Người phụ nữ đến gõ cửa rất nhiều nhà nhưng nhà nào cũng đã từng có người mất. Khi bà thất vọng, buồn bã trở về, Phật đã nói cho bà nghe về sự vô thường của sinh tử, ai đến thế gian rồi cũng sẽ đến một ngày phải ra đi. Có những người cho rằng, cuộc sống rất ngắn ngủi nên họ phải tranh thủ tận hưởng đây là quan niệm sai lầm. Cuộc sống này rất ngắn ngủi nên chúng ta phải hy sinh phụng hiến, làm cho cuộc đời tốt đẹp hơn. Chúng ta may mắn gặp được người chồng, người vợ, người Thầy tốt thì đây là do chúng ta có nhân duyên tốt.

Hòa Thượng nói: “**Đạo tràng là duyên**”. “Tràng” là nơi chốn. “Đạo” là pháp tu. “Đạo tràng” là nơi chốn để chúng ta cùng nhau tu tập, học hành. Nhà Phật nói: “*Bồ Tát ở chợ thì chợ là đạo tràng*”. Bồ Tát ở trường học thì trường học là đạo tràng, Bồ Tát ở vũ trường thì vũ trường là đạo tràng vì nơi đó có những chúng sanh cần được độ. Ngày trước, có một người học trò của tôi làm kế toán cho một khách sạn rất sang trọng. Người học trò đó nói, nơi này diễn ra đủ những tệ nạn ở thế gian nên cô muốn nghỉ làm. Tôi nói: “*Nơi đó là nơi con biểu diễn, hành pháp để nhắc thức cảnh tỉnh những người ở đó!*”. Ở nơi xa đạo ở trần gian cũng cần có một người không xa đạo. Máy laptop của người học trò đó có hình Phật, mọi người cũng đều biết cô là người ăn chay trường.

Người học trò đó làm việc ở khách sạn đó thêm được 3 năm, số tiền cô được chia khi làm ở đó, cô dùng hỗ trợ cho học trò nghèo ở quê hương.

Chúng ta dụng tâm vì chúng sanh thì bất cứ nơi nào cũng là đạo tràng. Chúng ta trồng rau, làm đậu phục vụ chúng sanh thì vườn rau, xưởng đậu cũng là đạo tràng. Chúng ta làm việc ở trường thì trường học cũng là đạo tràng. Rất nhiều người cần sự giúp đỡ, sự làm gương của chúng ta. Những nơi này tạo duyên cho chúng ta phục vụ chúng sanh, tạo duyên để chúng ta tạo phước, giúp chúng ta tăng tín tâm.

Năm xưa, Thích Ca Mâu Ni Phật suốt 49 năm giảng Kinh, nói pháp, không gián đoạn, đây là Ngài làm tăng thượng duyên, làm duyên tốt cho chúng ta. Hòa Thượng Tịnh Không suốt 70 năm giảng Kinh, nói pháp khắp nơi trên thế giới, Ngài đã tiếp cận được rất nhiều chúng sanh, Ngài cũng đã làm tăng thượng duyên cho chúng ta. Ngài ngày ngày giảng dạy nên ngày nay chúng ta có những bộ sách để học. Đây là các Ngài giúp những người có thiện căn, phước đức kém như chúng ta. Chúng ta dùng phương pháp học tập giáo huấn của Thánh Hiền, của Phật Bồ Tát để bổ túc cho thiện căn, phước đức của mình. Nhờ có giáo huấn của các Ngài mà chúng ta làm được những việc thiết thực cho chúng sanh.

Hòa Thượng dạy chúng ta: “**Được tặng quà nhiều thì mọi người sẽ thích**”. Ban đầu, khi nghe câu nói này của Hòa Thượng tôi không có sự phản tỉnh, khi tôi bắt đầu tập cho đi, tôi vẫn cảm thấy tiếc. Khi tôi vượt qua được những ngưỡng này, tôi càng cho đi thì càng có niềm vui nên tôi càng làm càng tích cực, mạnh mẽ. Ban đầu, chúng ta chưa thể phát khởi tâm như Phật Bồ Tát, như Thánh Hiền nên chúng ta phải tập dần.

Người xưa nói: “*Quân tử thấy lợi không màng, thấy khó dấn thân*”. Nhiều người thấy lợi thì có mặt, thấy khó thì trốn tránh. Hòa Thượng từng nói: “**Chúng ta còn không đáng mặt làm quân tử chứ đừng nói là làm Phật Bồ Tát!**”. Chúng ta chưa làm được quân tử mà chúng ta muốn làm Phật Bồ Tát thì đó là chúng ta đang vọng tưởng. Chúng ta càng học tập thì niềm tin vào giáo huấn của Thánh Hiền, của Phật Bồ Tát trong chúng ta càng thêm lớn.

Khi chúng ta cùng nhau học lịch sử dân tộc, chúng ta hiểu được sự hy sinh của thế hệ đi trước từ đó chúng ta phát khởi được tâm biết ơn sâu sắc với thế hệ Cha Ông. Hiện tại, khi chúng ta chào cờ, chúng ta đều hát quốc ca với tâm tri ân sâu sắc với tổ quốc. Chúng ta học đạo Thánh Hiền, chúng ta càng thực tiễn thì chúng ta càng nhận ra lời dạy của các Ngài là chân lý. Chúng ta càng làm theo lời dạy của Phật Bồ Tát thì chúng ta càng có niềm tin, chúng ta càng làm một cách mạnh mẽ. Khi chúng ta học Phật, chúng ta có phương pháp, lý luận rất chặt chẽ, chúng ta không làm một cách mù quáng. Đây là chúng ta bổ túc cho thiện căn, phước đức của mình.

Hòa Thượng nói: “**Phật Bồ Tát từ bi giúp chúng ta có hoàn cảnh tu học, hoàn cảnh công tác rất tốt, nhân duyên này chân thật là trăm ngàn muôn kiếp mới**

được gặp. Chúng ta thường lơ là, không xem trọng, để lỡ qua nhân duyên này, việc này vô cùng đáng tiếc!”. Chúng ta đang có nhân duyên vừa tu sửa bản thân, vừa tạo phúc bằng cách làm lợi ích cho rất nhiều người. Trong cuộc sống của chúng ta, trùng trùng duyên khởi rồi cũng sẽ trùng trùng duyên đi, chúng ta phải nhận thức rõ được điều này để trân trọng những nhân duyên đang có!

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!